

Υπηρεσία Τύπου και
Πληροφόρησης

Δικαστήριο της Ευρωπαϊκής Ένωσης
ΑΝΑΚΟΙΝΩΘΕΝ ΤΥΠΟΥ αριθ. 31/11

Λουξεμβούργο, 5 Απριλίου 2011

Απόφαση στην υπόθεση C-424/09
Χριστίνα Ιωάννα Τόκη κατά Υπουργού Εθνικής Παιδείας και Θρησκευμάτων

Οι επαγγελματικές δραστηριότητες οι οποίες διέπονται από κανόνες εκδιδόμενους από αναγνωρισμένη από κράτος μέλος ιδιωτική οργάνωση πρέπει να λογίζονται ως μη νομοθετικώς ρυθμιζόμενες από το εν λόγω κράτος μέλος δραστηριότητες

Οι εντός άλλου κράτους μέλους αναγνώριση των τυπικών προσόντων τα οποία προσιδιάζουν στις εν λόγω δραστηριότητες πρέπει να θεμελιώνεται σε σταθερή και τακτική επαγγελματική πείρα, διάρκειας τουλάχιστον δύο ετών, καλύπτουσα δέσμη δραστηριοτήτων οι οποίες χαρακτηρίζουν το επάγγελμα

Η οδηγία σχετικά με την αναγνώριση των διπλωμάτων¹ προβλέπει δύο μηχανισμούς αναγνώρισης των διπλωμάτων οι οποίοι διακρίνονται ανάλογα με το αν ο αιτών διαθέτει δίπλωμα χορηγηθέν από κράτος μέλος το οποίο ρυθμίζει νομοθετικώς το εν λόγω επάγγελμα ή αν ο αιτών άσκησε το επάγγελμα με πλήρη απασχόληση επί τουλάχιστον δύο έτη εντός κράτους μέλους το οποίο δεν το ρυθμίζει νομοθετικώς.

Το επάγγελμα του μηχανικού περιβάλλοντος ρυθμίζεται νομοθετικώς από το κράτος στην Ελλάδα αλλ' όχι στο Ηνωμένο Βασίλειο. Η άσκησή του στο Ηνωμένο Βασίλειο ρυθμίζεται ως ένα βαθμό από το Engineering Council (ιδιωτική οργάνωση η οποία μνημονεύεται ρητώς στην οδηγία 89/48). Η ιδιότητα του μέλους της ως άνω οργανώσεως δεν είναι υποχρεωτική για την άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού.

Η Χριστίνα Τόκη, ελληνικής ιθαγενείας, απέκτησε στο Ηνωμένο Βασίλειο τους τίτλους της «Bachelor of Engineering» και της «Master of Science» στον τομέα της μηχανικής περιβάλλοντος περί τα τέλη της δεκαετίας '90. Από το 1999 έως το 2002 εργάστηκε στο Πανεπιστήμιο Portsmouth, στο τμήμα πολιτικών μηχανικών. Μεταξύ των δραστηριοτήτων της περιλαμβάνονταν η έρευνα, η επιβίβαση των φοιτητών, καθώς και η αποτίμηση της αποτελεσματικής αποδόσεως μιας πρωτοποριακής μεθόδου επεξεργασίας αποβλήτων σε συνεργασία με ιδιωτική επιχείρηση ειδικευόμενη στον συγκεκριμένο τομέα.

Ακολούθως, υπέβαλε αίτηση προκειμένου να της αναγνωριστεί στην Ελλάδα το δικαίωμα να ασκήσει εκεί το επάγγελμα της μηχανικού περιβάλλοντος βάσει των τυπικών προσόντων και της πείρας που απέκτησε στο Ηνωμένο Βασίλειο. Την αίτησή της απέρριψε το 2005 το Συμβούλιο Αναγνώρισεως Επαγγελματικής Ισοτιμίας τίτλων τριτοβάθμιας εκπαίδευσως με το αιτιολογικό ότι η αιτούσα δεν ήταν πλήρες μέλος του Engineering Council και δεν διέθετε, συνακόλουθα, τον τίτλο του «chartered engineer».

Η Χριστίνα Τόκη προσέβαλε την ανωτέρω πράξη ενώπιον του Συμβουλίου της Επικρατείας (Ελλάδα), το οποίο καλεί το Δικαστήριο να διευκρινίσει τις προϋποθέσεις που θέτει το γενικό σύστημα αναγνώρισεως των διπλωμάτων όταν πρόκειται για επάγγελμα ρυθμιζόμενο από ιδιωτική οργάνωση, όπως είναι το Engineering Council, ο δε αιτών δεν είναι πλήρες μέλος του.

¹ Οδηγία 89/48/ΕΟΚ του Συμβουλίου, της 21ης Δεκεμβρίου 1988, σχετικά με ένα γενικό σύστημα αναγνώρισεως των διπλωμάτων τριτοβάθμιας εκπαίδευσως που πιστοποιούν επαγγελματική εκπαίδευση ελάχιστης διάρκειας τριών ετών (ΕΕ L 19, σ. 16).

Το Δικαστήριο σημειώνει κατ' αρχάς ότι ο ελληνικός νόμος μεταφοράς της οδηγίας στην εθνική έννομη τάξη² έχει ως συνέπεια τον αποκλεισμό της εφαρμογής του **μηχανισμού αναγνώρισεως** βάσει της επαγγελματικής πείρας όταν ο ενδιαφερόμενος ολοκλήρωσε την εκπαίδευσή του εντός κράτους μέλους όπου η άσκηση του επαγγέλματος ρυθμίζεται όχι από το ίδιο το κράτος μέλος αλλά από ιδιωτικές οργανώσεις αναγνωριζόμενες από αυτό.

Για τα επίδικα επαγγέλματα, το Δικαστήριο διαπιστώνει ότι εφαρμόζεται **μόνον ο μηχανισμός αναγνώρισεως ο οποίος προϋποθέτει την άσκηση του επαγγέλματος με πλήρη απασχόληση επί τουλάχιστον δύο έτη**. Ο ως άνω μηχανισμός αναγνώρισεως εφαρμόζεται ανεξαρτήτως του αν ο ενδιαφερόμενος είναι πλήρης ή μη μέλος της οικείας οργανώσεως.

Ακολουθως, το Δικαστήριο απαριθμεί τα τρία προαπαιτούμενα που επιτρέπουν να ληφθεί υπόψη η **επαγγελματική πείρα**.

Πρώτον, η επαγγελματική πείρα πρέπει να έγκειται σε **εργασία με πλήρη απασχόληση επί τουλάχιστον διετία κατά την διάρκεια των δέκα προηγούμενων ετών**. Το κριτήριο αυτό διασφαλίζει υπέρ του κράτους υποδοχής τη δυνατότητα να τύχει παρεμφερών προς τις υφιστάμενες εγγυήσεις οσάκις το επάγγελμα ρυθμίζεται νομοθετικώς από το κράτος μέλος προελεύσεως. Στερούνται λυσιτελείας η οργανωτική και η υπηρεσιακή αλληλουχία ή ο σκοπός, κερδοσκοπικός ή μη, του οργανισμού εντός του οποίου ασκήθηκε το επάγγελμα. Το αυτό ισχύει ανεξαρτήτως του αν το επάγγελμα ασκήθηκε υπό την ιδιότητα του ελεύθερου επαγγελματία ή του μισθωτού.

Δεύτερον, η **εργασία πρέπει να συνίσταται στη σταθερή και τακτική άσκηση δέσμης επαγγελματικών δραστηριοτήτων οι οποίες προσιδιάζουν στο οικείο επάγγελμα εντός του κράτους μέλους προελεύσεως**. Δεν απαιτείται να καλύπτει το σύνολο των δραστηριοτήτων οι οποίες προσιδιάζουν στο επάγγελμα. Η εκτίμηση των προσιδιαζουσών σε συγκεκριμένο επάγγελμα δραστηριοτήτων είναι ζήτημα αναγόμενο στα πραγματικά περιστατικά το οποίο πρέπει να επιλυθεί από τις αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής, υπό τον έλεγχο των εθνικών δικαιοδοτικών οργάνων. Εφόσον το επάγγελμα δεν ρυθμίζεται νομοθετικώς εντός του κράτους μέλους προελεύσεως, θα πρέπει να γίνει αναγωγή στις συνήθως ασκούμενες εντός του ίδιου κράτους μέλους από τα μέλη του εν λόγω επαγγέλματος επαγγελματικές δραστηριότητες.

Τρίτον, **το επάγγελμα, όπως αυτό ασκείται συνήθως εντός του κράτους μέλους προελεύσεως, πρέπει να είναι ισοδύναμο, ως προς τις δραστηριότητες τις οποίες αυτό καλύπτει, εκείνου για την άσκηση του οποίου ζητήθηκε άδεια εντός του κράτους μέλους υποδοχής**. Η οδηγία αναφέρεται σε επαγγέλματα τα οποία είναι, τόσο στο κράτος μέλος προελεύσεως όσο και στο κράτος μέλος υποδοχής, ίδια ή ανάλογα ή, σε ορισμένες περιπτώσεις, απλώς ισοδύναμα, όσον αφορά τις δραστηριότητες τις οποίες αυτά καλύπτουν.

Το Δικαστήριο εκτιμά ότι οι ασκηθείσες από τη Χριστίνα Τόκη δραστηριότητες, όπως η έρευνα και η επιβοήθηση των φοιτητών, δεν συνιστούν πραγματική άσκηση του επαγγέλματος του μηχανικού περιβάλλοντος: επομένως, δεν πρόκειται για επαγγελματική πείρα η οποία πρέπει να ληφθεί υπόψη για την αναγνώριση στην Ελλάδα των βρετανικών τυπικών προσόντων. Αντιθέτως, θα μπορούσαν να αποτελέσουν πραγματική άσκηση του εν λόγω επαγγέλματος οι πραγματοποιηθείσες σε συνεργασία με ειδικευμένη ιδιωτική εταιρία εργασίες επί των αφορμών την επεξεργασία των υγρών αποβλήτων τεχνολογιών. Αν αποδεικνυόταν ότι η Χριστίνα Τόκη άσκησε αποτελεσματικώς το επάγγελμα της μηχανικού περιβάλλοντος στο Ηνωμένο Βασίλειο, θα έπρεπε ακολουθως να προσδιοριστεί αν τούτο αποτελεί το ίδιο επάγγελμα με εκείνο, για την άσκηση του οποίου ζήτησε την έκδοση αδείας στην Ελλάδα. **Οι αρμόδιες αρχές του κράτους μέλους υποδοχής καλούνται να εξακριβώσουν τα ανωτέρω πραγματικά στοιχεία**.

ΥΠΟΜΝΗΣΗ: Η προδικαστική παραπομπή παρέχει στα δικαστήρια των κρατών μελών τη δυνατότητα, στο πλαίσιο της ένδικης διαφοράς της οποίας έχουν επιληφθεί, να υποβάλουν στο Δικαστήριο ερώτημα σχετικό με την ερμηνεία του δικαίου της Ένωσης ή με το κύρος πράξεως οργάνου της Ένωσης. Το Δικαστήριο δεν αποφαινεται επί της διαφοράς που εκκρεμεί ενώπιον του εθνικού δικαστηρίου. Στο εθνικό δικαστήριο

² Προεδρικό διάταγμα 165/2000 της 23ης Ιουνίου 2000 (ΦΕΚ Α' 149/28.6.2000).

εναπόκειται να επιλύσει τη διαφορά σύμφωνα με την απόφαση του Δικαστηρίου. Η απόφαση αυτή δεσμεύει, κατά τον ίδιο τρόπο, τα άλλα εθνικά δικαστήρια που επιλαμβάνονται παρόμοιου προβλήματος.

Ανεπίσημο έγγραφο προοριζόμενο για τα μέσα μαζικής ενημερώσεως, το οποίο δεν δεσμεύει το Δικαστήριο.

Το [πλήρες κείμενο](#) της αποφάσεως είναι διαθέσιμο στην ιστοσελίδα CURIA από την ημερομηνία δημοσίευσής της

Επικοινωνία: Estella Cigna-Αγγελίδη ☎ (+352) 4303 2582

Στιγμιότυπα από τη δημοσίευση της αποφάσεως διατίθενται από το "[Europe by Satellite](#)" ☎ (+32) 2 2964106